

KRÁTCE

Uzavírka u Bílého sloupu

Z důvodu opravy silničního mostu v Litvínově je až do odvolání uzavřena ulice U Bílého sloupu. Uzávěra se týká silnice mezi kruhovými objezdy u nákupního centra a u Bílého sloupu, vjezd do zahrádkářské kolonie či do zahrádkářské kolonie je umožněn. Objížďka vede přes centrum města. Uzavírka je plánovaná do května 2024.

Sochy na zámku

Po téměř ročním pobytu v restaurátorské dílně v Litomyšli se na zámek Jezeří vrátili sochy Satyrů na gryffech. Jedná se o chrličce vody, které byly součástí bazénu v zámecké zahradě. Od září si je můžete při návštěvě zámku prohlédnout v kočárovně.

Nová školka

Při Základní škole v Hamru vznikla v září nová mateřská školka, která nese jméno Beruška. Jednotřídní školka bude sloužit dětem ve věku od tří do sedmi let. Školní vzdělávací program „Dobrodružství s Beruškou“ je zaměřený na celkový rozvoj dítěte, využívá prožitkové učení a kooperaci mezi dětmi v heterogenní třídě. Pro předškoláky je pak navíc připraven motivační program pro přípravu na vstup do školy Beruška a předškoláci. Kromě nového moderního zázemí těží školka i z blízkého vstupu do lesa a k rybníku.

Demolice v Janově končí

Od roku 2020 se podařilo litvínovské radnici zbourat čtyři opuštěné a zdevastované paneláky v Janově. Ten letošní je ale zatím poslední, další budovy už městu nepatří, byť jsou v podobném neutěšeném stavu. Radnice by chtěla bourat dál, a proto žádá o pomoc stát, aby pomohl vlastnit další opuštěné budovy.

Litvínov chce znát kritická místa

Město Litvínov vyzvalo o prázdninách obyvatele, aby pomohli vytipovat nejkritičtější místa ve městě a správně tím zacílit investice do zlepšování stavu místních komunikací. Do 17. září mohou zasílat své tipy na lokality, která si zaslouží opravu nebo nový povrch. Veškeré informace budou předány na odbor investic a regionálního rozvoje a poslouží jako podklad pro aktualizaci plánu obnovy.

Uhelné safari vítězem soutěže

Uhelné safari – turistický a vzdělávací program společnosti Sev.en – získalo titul nejlepší turistické atrakce Krušnohorská NEJ za rok 2022. Soutěž probíhá pátým rokem ve spolupráci Destinační agentury Krušné hory a sdružení SPO-NA. Nabídla osm nových turistických atrakcí, o vítězi rozhoduje hlasování návštěvníků. Na druhém místě je Wellness – hotel – garden restaurace Monopol v Teplicích a na třetím akce Slavnostní zahájení provozu Kozí dráhy v Telnici.

HORA SV. KATEŘINY | NOVÁ VES V HORÁCH | BRANDOV | ČESKÝ JIŘETÍN | KLÍNY | LOM
MARIÁNSKÉ RADČICE | LOUKA U LITVÍNOVA | HORNÍ JIŘETÍN | LITVÍNOV | MEZIBOŘÍ

NABÍDKA DOTACÍ NA NOVÉ KOTLE ČI ZATEPLENÍ SE ROZŠIŘUJE

Domácnostem s nižšími příjmy se otevřela nová možnost na ekologizaci jejich vytápění. Nové kotlíkové dotace jsou určeny seniorům a lidem pobírajícím příspěvek na bydlení. Ziskat mohou získat až 95% dotaci na výměnu starého kotle na pevná paliva. Ústecký kraj spustil příjem žádostí prvního srpna. O dotace však mohou žádat i ostatní zájemci, kteří mohou získat 50 procent nákladů zpět.

Nový program Státního fondu životního prostředí nese název Nová zelená úsporám Light. Majitelé domků s nevyhovujícími kotli na tuhá paliva si mohou vybrat mezi biomasou nebo elektrickými a plynovými tepelnými čerpadly. Cenový limit je v prvním případě 130 tisíc, v druhém 180 tisíc korun. Žadatelé mohou získat až 95 procent těchto nákladů a je přitom možné získat peníze předem. Žádosti je možné podávat prostřednictvím Krajského úřadu Ústeckého kraje, který také peníze vyplácí. Dotace reaguje především na platnost nového zákona o ochraně ovzduší, kdy od 1. září 2024 nebude možné použít staré kotle nižších emisních tříd.

Ilustrační foto: iStock.

Domácnosti, které nespájí do uvedené kategorie, tedy nejde o seniory a poživatelé příspěvku na bydlení, mohou využít program Nová zelená úsporám. V ní je možné získat až 50 % nákladů ve výši od 40 do 140 tisíc korun podle typu nového zdroje. Příjem žádostí v rámci Nové zelené úsporám bude spouštěn v září 2023 na webu Státního fondu životního prostředí. V rámci tohoto dotačního projektu je navíc

možné získat i další prostředky na rekonstrukci rodinných i bytových domů – na fotovoltaiku, zateplení, využití tepla z odpadní vody, zelenou střechu či zachytávání dešťové vody. Novinkou Státního fondu životního prostředí je pak program Oprav dům po babičce, který nabídne domácnostem zálohové financování komplexních renovací starších nemovitostí. Na komplexní zateplení budovy je možné získat až milion ko-

run a další částky pak na ostatní úsporná opatření. Program cílí na ekonomicky aktivní a především mladé rodiny. Za každé dítě je možné získat 50 tisíc korun bonus a další 10% bonus je připraven pro obyvatele několika znevýhodněných krajů, mezi něž patří i Ústecký. Také program Oprav dům po babičce by měl být spuštěn v průběhu září. Veškeré informace a žádosti jsou k dispozici na webu www.novazelenausporam.cz.

ČÁST KOLEJOVÉHO LOŽE PŘIPOMENE PŘESUN MOSTECKÉHO KOSTELA

Zajímavý artefakt z nedávné historie Mostu věnuje obyvatelům města skupina SEV.EN ČESKÁ ENERGIE, která v jeho okolí provozuje uhelné lomy ČSA a Vršany. Jejím pracovníkům se totiž podařilo objevit část speciální kolejové konstrukce, po které byl před 48 lety unikátně přesunut děkan-ský chrám Nanebevzetí Panny Marie.

„Fragment konstrukce bude po dohodě s městem Most a společností DIAMO instalován v místě, kde nynější parková úprava odkazuje na původní pozici kostela a bude naznačovat směr, kterým byl kostel přesunut. Bude tak připomínat tuto unikátní technickou operaci. Shodou okolností se jedná o stejnou část kolejového lože, která je zřetelně vidět na dobových fotografiích,“ uvádí generál-

ní ředitel těžebních společností Petr Lenc.

Práce na instalaci konstrukce probíhaly už v srpnu tak, aby byla na novém místě v září, v době výročí zahájení přesunu kostela. Sťahování kostela začalo 30. září 1975 a trvalo do 27. října, celkem 646 hodin. Kostel byl zpevněn speciální ocelovou konstrukcí a pomocí 53 speciálních vozíků byl posouván na čtyřech ko-

lejších, přičemž byl ze zadu tlačěn a zepředu brzděn hydraulickými válci. Vodováhy a elektronická čidla během cesty sledovaly jeho veškeré pohyby a výškové odchylky. Kostel takto zdolal trasu dlouhou 841,1 metru průměrnou rychlostí 2,16 centimetrů za minutu. Na novém místě poblíž

barokního špitálu s gotickým kostelem sv. Ducha byl pak posazen na nové základy a probíhaly v něm restaurátorské práce. Přesun kostela je zapsán do Guinnessovy knihy rekordů jako přeprava nejtěžšího předmětu po kolejích, protože jeho celková váha činila 12 tisíc tun.

70 LET VÝZKUMNÉHO ÚSTAVU

NOVÉ VÝZVY PRO VĚDU: JAK VYUŽÍT KRAJINU PO TĚŽBĚ UHLÍ

„Co na tom uhlí stále zkoumáte?“ Takovou otázku často slyší pracovníci Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí, jediného výzkumného pracoviště, jaké Most má. Otázka je to příhodná, protože letos slaví ústav 70 let od svého založení. Ale už dávno není uhlí tím nejdůležitějším, čemu se ústav věnuje.

Od uhlí k životnímu prostředí

V říjnu roku 1953 stačil Ministerstvu paliv a energetiky jeden odstavec a ústav byl založen. Jeho úkolem bylo především rozvíjet velkolomové těžební technologie v podkrušnohorské pánvi, zkvalitnit úpravu a zpracování uhlí a hledat nové možnosti dobývání. S postupnou změnou přístupu ke krajině přišly také rekultivace a jejich plánování, což přineslo nové vědecké výzvy. „Dnes je spektrum činností ústavu výrazně širší. Jejich těžiště leží především ve službách v oblasti ochrany životního prostředí,“ vysvětluje ředitelka výzkumného ústavu Ing. Renáta Zárubová, Ph.D. V roce kulatého výročí chce ústav veřejnosti připomenout, jaký význam má špičkové vědecké pracoviště pro celý region a co jeho projekty mohou na Mostecko přinést za inovace. V říjnu by pak měla vyjít kniha, která sedmdesátiletou historii ústavu i jeho vize do budoucnosti zmapuje.

Změříme cokoliv

Pro své zákazníky provádí ústav nejrůznější měření a analýzy ve specializovaných laboratořích a také navrhuje vhodná řešení, která chrání obce od prachu či hluku. Akreditované laboratoře jsou schopné zkoumat prakticky cokoliv, tedy nejen zmíněné uhlí. Analyzují se tu odpadní vody, půda, různá alternativní paliva, produkty spalování. V časech metanolové aféry otestovali výzkumníci pět stovek vzorků, které přinesli lidé, obávající se následků otravy metanolem.

Výzkumný ústav se připravuje i na nové výzvy. „V souvislosti s připravovanou těžbou lithia, po kterém je dnes ve světě obrovská poptávka, jsme v laboratoři také akreditovali stanovení lithia, což není úplně snadné,“ říká ředitelka ústavu. Certifikují tu také například produkty po spalování v elektrárnách. „Dříve to byl odpad. V současné době, pokud výrobce splní určité legislativní požadavky, může z toho vzniknout výrobek, který je možné dále využít ve sta-

Výzkumný ústav disponuje řadou moderních laboratoří.

vebnictví,“ podotýká Renáta Zárubová.

Co bude po uhlí?

Výzkum musí být vždy kousek před praxí, a tak se už dnes řada výzkumných projektů zabývá tím, co bude po skončení těžby uhlí. „Prakticky všechny mezinárodní výzkumné projekty, kterých se účastníme, jsou dnes zaměřené na postmontánní regiony. Řeší, jak využít tuto krajinu, jak udělat prostředí zajímavé pro lidi a jak do těchto regionů nasměrovat finance,“ upozorňuje ředitelka ústavu. Díky dlouhé historii má ústav k dispozici velké množství dat o těžbě, změnách krajiny, výsypkách či geologických poměrech, se kte-

rými může pracovat na plánování budoucnosti. Mezi ty nejvýznamnější projekty, na kterých se VÚHU podílí, patří přeměna uhelného lomu ČSA, tzv. Green Mine. „Naše příspěvky k tomuto projektu se týkají geotechniky, hydrogeologie, poskytujeme laboratorní zázemí a samozřejmě se zapojuje i naše ekologické centrum.“ To nedávno provádělo průzkum mezi obyvateli regionu, jak si oni sami představují budoucí vy-

užití bývalého lomu. „Výsledky s cíli projektu Green Mine víceméně korespondují. Obyvatelé chtějí farmaření, nová sídla, fotovoltaiku. Méně už akceptují výrobní podniky,“ vysvětluje Renáta Zárubová. Právě ekologická centra v Mostě a Kralupech nad Vltavou považuje ředitelka za „vlajkové lodě“ výzkumného ústavu, jejichž úkolem je šířit pravdivé informace o životním prostředí a vzdělávat nejmladší generace.

Důležitým programem VÚHU se staly rekultivace krajiny. Foto: Sev.en.

Ekologické centrum se zaměřuje především na výchovu dětí. Snímek z programu Most k přírodě.

FOTBALOVÉ PRÁZDNINY V BRANDOVĚ

Uprostřed prázdnin se na fotbalovém hřišti v Brandově mezi sebou střetly týmy tří horských obcí – Brandova, Nové Vsi v Horách a Hory Svate Kateřiny. Horské derby přilákalo množství diváků, kteří sledovali vzájemné zápasy. Vítězství tentokrát zůstalo na domácí

půdě, druhá skončila Nová Ves a s bronzem odjízďeli Kateřinští. Druhou fotbalovou akcí bylo přátelské utkání mezi starou gardou Brandov a starou gardou Most, které už má na horském hřišti dlouhou tradici. V něm byly tentokrát úspěšnější hosté.

KLÍNSKÁ LETNÍ ZÁBAVA SE Povedla

První letní zábavu na Klínech v sobotu 5. července po velkých přípravách zahájili úvodním slovem zastupitel a otec myšlenky Pavel Novák, občany přivítala starostka Zdenka Němečková a program uvedl místostarosta David Bauer. K poslechu a hlavně k tanci hrála kapela Basic z Teplic. Kouzelník a iluzionista Pavel Dolejška předvedl zábavnou show plnou kouzel i se zapojením diváků, což všechny velmi pobavilo. Soutěže před půlnocí přidaly večeru punc dobré zábavy. I přes nepřízeň počasí akce přilákala hodně lidí. Lidé se sešli, pobavili se a odcházeli v různých nočních hodinách spokojeně domů.

KOMU MÁ PATŘIT DAŇ Z NEMOVITOSTI

V rámci konsolidačního balíčku vláda představila také návrhy na úpravy daně z nemovitosti. Ta je dosud výhradním příjmem obcí a měst. Ve srovnání s okolními zeměmi je však poměrně nízká a vláda tak chce získat finance jejím zvýšením zhruba na dvojnásobek. Součástí návrhu bylo rozdělení této daně na příjem pro stát a pro místní samosprávy. Proti tomuto dělení příjmu však představitelé měst a obcí razantně vystoupili. Vláda proto navrhla, že zvýšená daň z nemovitosti zůstane celá ve městech a obcích, ale stejnou měrou se jim sníží příjem z jiných sdílených daní. Podle ministra financí Zbyňka Stanjury jde asi o 10 miliard korun. Změny by měly platit již od příštího roku.

V současné době se základní sazba u pozemků pohybuje od 0,20 Kč do 5 Kč za m² podle způsobu užití pozemků. Násobí se pak podle velikosti obce. Do 1000 obyvatel je to koeficient 1, naopak Praha ho má ve výši 4,5. Sazby daně ze staveb se pohybují od 2 Kč u obytných domů po 10 Kč u podnikatelských nemovitostí za m². Obce pak mohou vyhláškou stanovit další koeficient, kterým se celková částka daně násobí, a to v rozmezí 1,1 až 5. Vloni na dani z nemovitosti získaly samosprávy podle státního závěrečného účtu přes 12 miliard korun.

Jaroslav Sikora
starosta Mariánských Radčic

Přijde mi, že stát závidí obcím, které dokážou řádně hospodařit a spořit. Proto je asi lepší jim házet klacky pod nohy. Zcela logicky by daň z nemovitosti měla zůstat obcím v plné míře. Ty domy stojí právě v oněch obcích a ty se pak starají o jejich komfort a obslužnost. V naší obci se díky řádnému hospodaření drží koeficient daně z nemovitosti stále na nejnižší možné hranici. Chceme tak naše občany podpořit v této těžké době, kdy se nehorázně zvedá vše kromě příjmů. Zatím se žádá změna nechystá, ale možná se, díky daňové politice státu, chystat bude. Na dluh totiž, na rozdíl od státu, hospodařit nebudeme.

Libuše Karbanová
místostarostka Meziboří

V současné době činí v Meziboří místní koeficient k dani z nemovitých věcí 1,5 a neplánujeme ho měnit. Nesouhlasíme se snížením podílu na jiných daních, protože by tato skutečnost výrazně ovlivnila rozpočet města. Daň z nemovitosti by i nadále měla zůstat výlučnou daní obce. Příjem je za nemovitosti v katas-

trálním území obce a tudíž by měla i nadále zůstat výlučnou daní. Pokud bude snížen podíl obce na výnosu z daní z příjmu fyzických i právnických osob, výrazně to zasáhne do rozpočtu města. Již změna sazeb DPH povede ke snížení výnosů této daně, což bude mít dopad na rozpočet města, vzhledem k tomu, že podíl na výnosu z DPH je největší položkou v jeho příjmové části.

Pavel Veselý
starosta Českého Jiřetína

S návrhem jednoznačně nesouhlasím. Malé obce již před tímto prima nápadem trpí nedostatkem financí, jak bylo poukázáno již v březnovém čísle Magazínu k rozpočtovému určení daní. Samozřejmě, že daň z nemovitosti má zůstat stoprocentním výnosem do rozpočtu obcí. Stát nám také neplatí daň z nemovitostí, které na území obce vlastní! A u obce, jako je Český Jiřetín, která má katastr srovnatelný s Litvínovem, ale většinu vlastní stát (Lesy ČR, Povodí Ohře), by se jednalo o velké peníze. Dále si nedovedu představit, jak by stát určoval výši daně bez znalosti prostředí v jednotlivých obcích. Jen by docházelo k dalším nesrovnalostem.

V současné době máme v obci tyto koeficienty, které jsme měnili v červnu 2021 s platností od roku 2022: daň z pozemků 1,4, daň ze staveb a jednotek 1,5 pro rekreační účely a 1 pro trvalé bydlení a jejich příslušenství. Místní koeficient je 3. Měnit

Jak se starostové Svazku obcí v regionu Krušných hor dívají na tyto daňové změny? Souhlasí s vládním návrhem na výměnu daně z nemovitosti za jiné? Má zůstat daň z nemovitých věcí v obcích? Je nutné tuto daň zvyšovat? Jaký koeficient v tuto chvíli v obcích platí a bude třeba na tom něco měnit?

je budeme muset v případě, že příjmy obce nebudou pokrývat náklady. Určitě se chci z ministerstvem poradit nad možností zvýšit koeficient u nemovitostí, která poskytují ubytování, a případně zrušit poplatek z pobytu, který dlouhodobě stejně nefunguje, protože ubytovatelé ho nepřiznávají v plné výši.

Kamila Bláhová
starostka Litvínova

Osobně musím říci, že jsem z nastalé situace velmi zklamaná. Příprava celého „konsolidačního balíčku“ musí totiž budít v každém, kdo vede nějaké město či obec a o celý proces se alespoň trochu zajímá, pocit nekonečného chaosu a nejistoty. Výsledkem tohoto stavu je absurdní situace – musíme připravovat rozpočet na rok 2024, ačkoli nemáme dostatečné informace o výši příjmů, se kterými můžeme počítat. Jsme postaveni před problém, kdy se na jedné straně zvyšují nároky a požadavky, které jsou na město nakládány, ale zároveň mu chybějí nástroje a finance k jejich naplnění.

Nemůžeme souhlasit s tím, aby městům byly ukládány další povinnosti, které přináležejí státu, a zároveň nebyly přiměřeně navýšovány příjmy. Argument, že města a obce mají na účtech naspořeny dostatečné rezervy, které nevyžívají, je nesmysl-

ný. Naspořené prostředky města a obce využívají jednak jako povinné spolufinancování pro realizované projekty podpořené z dotací, jednak tyto peníze slouží k obnově obecního majetku. A současná inflace ceny nutné pro obnovu majetku města postupně zvyšuje.

Pokud se týká samotné daně z nemovitosti, ta byla vždycy chápána jako výhradní příjem obce, která ji vybírá a která ji také využívá k údržbě a obnově vlastní infrastruktury, jako jsou silnice, chodníky, veřejné osvětlení a podobně. Podle původního návrhu vlády měla být tato daň navýšena a část z ní měla být odváděna do státního rozpočtu. Je absurdní, že stát, aniž by přijal nějaké vnitřní úspory v provozních výdajích, se namísto toho rozhodl zatížit občany a přenést na ně další poplatky, které navíc ani nezůstanou v místě jejich výběru. I přestože uvažované navýšení základu daně z nemovitých věcí nakonec půjde obcím, v konečném součtu obce tak jako tak přijdou na jiných daních a poplatcích o vyšší částky. Město Litvínov tedy aktuálně velmi vážně zvažuje, jak kompenzovat příjmy, které mu připravovanými změnami vypadnou, a současně konsoliduje svůj rozpočet tak, aby obnova majetku a všestranný rozvoj města mohly vedle sebe dál nějak fungovat. Ve skutečnosti má ale město jen omezené možnosti, jak toho docílit, a jednou z těchto možností jsou právě místní poplatky (mezi něž patří i např. úprava místního koeficientu u daně z nemovitých věcí anebo poplatky za odpady). A v dnešní době bohužel nelze spoléhat ani na příjmy z dotací. Nicméně, kon-

krétní návrh změn v daňové oblasti bude teprve předložen, takže nechci předjímat konečný výsledek jednání v příslušných orgánech.

Myslím, že je načase, aby si vláda uvědomila, že způsob přípravy tak zásadních zákonů a předpisů bez předchozí konzultace s těmi, na které nakonec dopadnou, je nešťastný a vzbuzuje jenom frustraci a nedůvěru na všech stranách. Výsledek ale jako obvykle nakonec nejvíc zasáhne občany. A to není cesta správným směrem.

Zdenka Němečková
starostka Klínů

Je správné, že daň z nemovitosti jako jediná daň zůstane stále v obcích a městech. Nakonec je ale schválení tohoto rozhodnutí vykoupeno snížením procenta výtěžnosti jiných sdílených daní, které města a obce dostávají. Když to jednoduše shrnu, tak stát chce zvýšit daňové příjmy, aby mohl více utrácet a obce na to doplatí tím, že z daňových příjmů dostanou méně financí. Obce a města budou moci méně investovat nebo déle šetřit na větší investice. Zastupitelé obcí a měst se musí rozhodnout o nutnosti navýšování či ponechání koeficientu daně z nemovitosti. Každá obec či město to vidí jinak. V tuto chvíli u nás platí místní koeficient 2.

SOCHY NA FLÁJÍCH BUDOU NAKONEC DVĚ

U Flájské přehrady v Krušných horách měla už nějaký čas stát socha svatého Jana Křtitele, patrona Fláji a Teplíc. Komplikace, které provázely její vznik, však nakonec vyústily v nečekané rozhodnutí – sochy budou dvě.

Nová socha pro Fláje měla být umístěna a slavnostně odhalena v září roku 2021 nedaleko přehradní hráze. Komplikace s lockdowny a samotným pískovcem, z něhož sochu vytváří duchcovská výtvarnice Petra Wolfová, si nakonec vynutily nejen oddálení, ale i zásadní změny. Její dílo se v závěru srpna přestěhovalo z duchcovského ateliéru přímo do zaniklých Flájí. Umístěno je v bývalém centru zrušené obce, v prostoru základů přesunutého kostela. Pro původně zamýšlené a již vydlážděné místo u hráze vznikne socha podle původního vzoru, avšak vytvořená jinou technologií. Fláje tak získají hned dvě sochy svatého Jana Křtitele namísto jedné. Model sochy pro Fláje, podle níž začne vznikat ta druhá, je vystaven v sakristii děkanského kostela sv. Jana Křtitele na Zámeckém náměstí v Teplících.

„Projekt má mimo jiné symbolicky propojit obě místa, která mají stejného patrona a zároveň byla už před téměř 100 lety spojena historickým vodovodem Fláje-Teplice,“ vysvětlili organizátoři z Českojiřetinského spolku. Jejich partnerem v tomto projektu je Teplický spolek.

Díla, která mají připomínat zaniklou obec v Krušných horách, tak postupně přibývají. V roce 2015 umístil ve starých Flájích na břehu přehrady akademický sochař Bořivoj Rak sochu sv. Jana Nepomuckého a obec Český Jiřetín osadila sanované základy původního kostela v roce 2020 novým dřevěným křížem.

SVATOMICHAELSKÁ SLAVNOST PŘIPOMENE PATRONA MĚSTA

Hlavní program Svatomichaelské slavnosti v Litvínově se bude konat jako vždy ve státní svátek, ve čtvrtek 28. září. Program však bude pokračovat také v pátek odpoledne a večer ve Voigtových sadech a v kostele.

Na náměstí Míru bude ve čtvrtek 28. září od 9 do 17 hodin probíhat jarmark, který dopoledne doplní pohádka Docela velkého divadla a koncert Pavlína Jišové a Petr Kalandra Memory Bandu. Odpoledne pak vystoupí Dasha a North Big Band Litvínov a po nich slovenský rapper Majk Spirit a DJ Grimaso. V kostele sv. Michaela archanděla začíná v 9 ho-

din Svatováclavská mše svatá a od 14 do 15.30 hodin bude kostel otevřen k prohlídkám. Ve Voigtových sadech bude probíhat od 10 do 15 hodin Minifestival sportu, který nabídne prezentaci litvínovských sportovních klubů, ukázky a soutěže pro děti. V Zámeckém parku se od 9 do 16 hodin otevře Orlen Unipetrol Fun park se zábavou pro celou rodinu.

Program pokračuje ve Voigtových sadech také v pátek 29. září od 16.30 hodin. Slavnostní zasažení stromu míru bude vzpomínkou na civilní a vojenské oběti 2. světové války. Bude také připomínkou nedožitého 90. narozenin Olgy Havlové. Vystoupí pěvecký sbor Vlaštovky ZUŠ Litvínov. Od 17 hodin se v kostele koná slavnostní koncert houslisty Václava Hudečka a klavíristy Lukáše Klánského. Vstupenky jsou zdarma k vyzvednutí v informačním centru zámku Valdštejnů.

PŘIJĎTE SE PODÍVAT, JAK SE STAVĚLA ELEKTRÁRNA

Ve výstavních síních Oblastního muzea a galerie v Mostě se otevřela výstava, kterou pořádá společnost United Energy u příležitosti 80. výročí od zahájení výstavby elektrárny v Komořanech.

Pod názvem Když věk je jen číslo ukazuje návštěvníkům prostřednictvím dobových obrazů, fotografií, kronik, archivních článků a nejrůznějších historických exponátů proměny komořanské elektrárny a teplárny v čase.

„Příprava výstavy nám zabrala téměř tři čtvrtiny roku. Na rozdíl od výstavy, kterou jsme realizovaly před 15 lety v mostecké knihovně, jsme se rozhodly jít do větší hloubky, už kvůli tomu, že expozici bu-

de hostit prestižní instituce, kterou je Oblastní muzeum a galerie v Mostě,“ říká Kateřina Tábořská, jedna z dvou organizátorek projektu a pokračuje: „Významně nám pomohl regionální historik Jan Setvák, který prošel řadu archívů a shromáždil stovky stran materiálů, kterými jsme se musely prokousat. Právě dobové noviny, zejména ty podnikové, pro nás byly největším zdrojem informací. Z tisku a kronik jsme se snažily vybrat to nejzajímavější, co vystihovalo da-

nou historickou etapu, včetně nejrůznějších perliček ze života elektrárny a lidí v ní.“

Další část dobrodružství představovalo hledání historických artefaktů přímo v teplárně Komořany. „Teplárnu jsme prolezly doslova skrz na skrz, nahlédly do každých zamčených dveří i nepoužívaných budov, abychom rozšířily sbírku o exponáty, které návštěvníci ještě neviděli. Řada přístrojů je dosud funkční a některé z nich dosloužily teprve nedávno,“ doplňuje Miloslava Kučerová, tisková mluvčí teplárny.

Výstava veřejnosti představí nejen historická data a technologie, ale ukáže elektrárnu i ja-

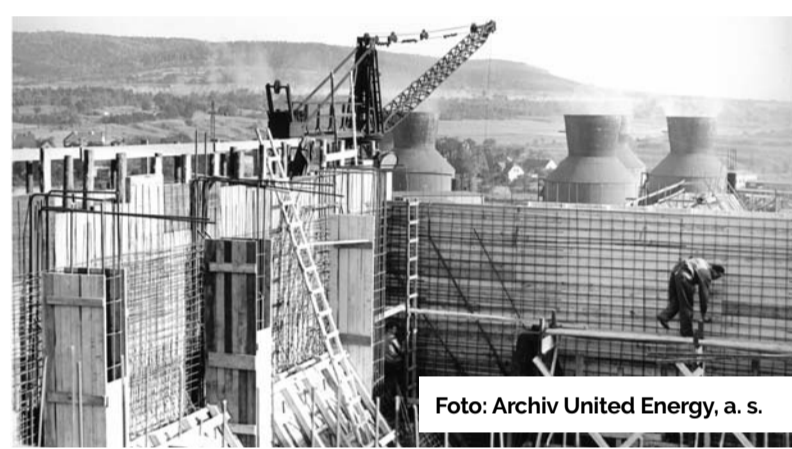

Foto: Archiv United Energy, a. s.

ko pestré a živé společenství lidí, kteří v ní pracovali a pracují. Proto je její součástí i film Paměť elektrárny - vzpomínky, natočené s devíti pamětníky, bývalými zaměstnanci. K vidění bude také

obrazárna, 3D snímky technologie a tematický dětský koutek. Výstava je v mosteckém muzeu otevřena do 29. listopadu, v úterý až pátek od 12 do 18 hodin a v sobotu a neděli od 10 do 18 hodin.

TIPY / AKCE / POZVÁNKY

Jeřabinové slavnosti

Nová Ves v Horách se vrací k tradici podzimních Jeřabinových slavností, při kterých byl v minulosti do České knihy rekordů zapsán nejdelší jeřabinový náhrdelník. Konat se budou v sobotu 16. září od 13 do 16 hodin v parku naproti obecnímu úřadu. Můžete ochutnávat domácí výrobky, které připravili sousedé, například jeřabinový džem, bramboračku, škvarkové sádlo a další. Donést můžete cokoli domácího. „Ochutnáme, posedíme, třeba si předáme recepty,“ zvou pořadatelé. Vše bude doprovázet živá hudba kytaristy Michala Krále a občerstvení ze stánku hasičů.

Strašidelná lanovka

Na Klíny se stahují strašidla ze všech krajů. Setkat se s nimi můžete na Strašidelné lanovce

o víkend 15. a 16. září. Čeká vás bohatý program, jehož hlavní částí je strašidelná stezka lesem. Trasa bude vyznačena světélky, vede dolů k lanovce a ta vás poté vyveze zpět nahoru do areálu. Pro menší děti startuje stezka od 18.30 do 21 hodin, pro ty větší a nebojácné pak od 21.30 hodin. Od 18 hodin bude v areálu probíhat bohatý doprovodný program i pro ty nejmenší a od 21 hodin hraje živá hudba. Rezervace časů na stezku on-line. Děti do 15 let zaplatí 200 Kč, starší 250 Kč.

Wild Grizzly

Překážkový závod série Wild Grizzly se letos poprvé bude konat v Meziboří. Startuje 22. října v 9 na fotbalovém stadionu. Pro účastníky je připravena osmikilometrová trasa s více než 15 překážkami, pro děti pak trasy od 1 do 3 km, také s překáž-

kami. Startuje se v různých kategoriích.

Lomský kreativ

Prodejná výstava výrobků tvůrčích lidí se chystá v Lomu v Kulturním domě. Otevřeno bude 14. října od 14 do 18 hodin. Pokud chcete přihlásit svou tvorbu, napište na e-mail noviny@mesto-lom.cz.

Den záchranářů

S důležitou prací integrovaného záchranného systému se můžete seznámit v Lomu 24. září. Lomský Den IZS se bude konat od 10 do 17 hodin na fotbalovém hřišti. Můžete se těšit na ukázky práce a technik hasičů, psů, policie a záchranářů. Součástí bude I. ročník soutěže o nejlepší guláš a fotbalový zápas. Přihlášky do soutěže si vyzvednete v knihovně v budově městského úřadu nebo e-mailem na adrese noviny@mesto-lom.cz. Vstupné 50 Kč, děti do 140 cm zdarma (v ceně miska se lžící na ochutnávku guláše).

Mariánská pouť

Mariánské Radčice ve spolupráci se Severočeskými doly a. s. připravují na sobotu 16. září tradiční Mariánskou pouť. Celodenní program, která začíná v 10 hodin, nabídne historickou scé-

nu, koncerty, show a divadlo pro děti. Vystoupí například Leona Šenková, dudáci, bubeníci, Radek Banga, Martin Maxa a další. Mše v kostele začíná v 10 hodin a poté se v areálu kláštera otevře historická scéna se stánky, ukázkami řemesel, rytíři či dobovou hudbou.

Noční klášter

V pátek 22. září se můžete vypravit na noční prohlídku kláštera cisterciáků v Oseku. Speciální komentovaná prohlídka v jedinečné atmosféře začíná ve 21 hodin. Vstupné je 300 Kč a vstupenky je možné si rezervovat v infocentru.

Výročí mobilizace

Muzeum československého opevnění na Kočičáku nad Chomutovem připomene 85 let od mobilizace československé armády v roce 1938. Program v sobotu 23. září začíná v 10 hodin vzpomínkovým aktem u pomníku strážmistra státní policie Václava Staňka na Brandově. Právě tam byl totiž smrtelně zraněn při přestřelce v roce 1938. Ve 12 hodin se vojáci přesunou do muzejních pevností na Kočičáku a ve 14 hodin tam začíná velká prohlídka Oživené pevnosti aneb procházka historií. V 16 hodin budete moci

shlédnout ukázky výcviku a boje o řopík. Během dne bude k dispozici polní kuchyně, vystavena dobová technika a tábory.

Svatováclavský koncert

V kostele Nanebevzetí Panny Marie v Horním Jiřetíně se o státním svátku 28. září koná varhanní recitál Michaely Káčerkové. Koncert začíná v 18 hodin a vstupné je 50 Kč.

Symbolické propojení tratí

Tradiční, v pořadí již pátá akce zájmových skupin na podporu dostavby úseku Holzhau - Moldava pro přeshraniční znovupropojení Moldavské a Freiberské dráhy, se koná 30. září v Louce u Litvínova na nádraží. Současně s tím proběhne II. česko-německé setkání železničních spolků a příznivců železnice. Program potrvá od 10 do 22 hodin. Při této příležitosti bude také vydáno příležitostné poštovní razítko s textem Moldavská dráha žije! V obrazu razítka je stylizace hraničního mostu na Moldavě. Razítko bude ve všední dny používáno na Poště Partner Moldava a o víkend v infocentru Moldava. K vidění bude též výstava k historii trati 137 z Křívova do Reitzenhainu včetně modelů.

Uzávěrka příštího čísla Magazínu 30. 10. 2023

Náměty, pozvánky a tipy zasílejte na katka@taborsky.cz